

LAWRENCE DURRELL

SİRBİSTAN ÜZERİNDE
BEYAZ KARTALLAR

ROMAN

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
SEDEN HATAY

Lawrence Durrell
SIRBİSTAN ÜZERİNDE
BEYAZ KARTALLAR

Can Yayınları: 1612
Modern Klasikler: 128

White Eagles Over Serbia, Lawrence Durrell

© Lawrence Durrell, 1957

Tüm hakları saklıdır.

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2005

Bu eserin Türkçe yayın hakları Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

1. basım: Nisan 2007

Yayına Hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi

Kapak Düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Hayriye Kaymaz

Düzeltili: Fulya Tükel

Kapak Baskı: Çetin Ofset

İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-0751-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Lawrence Durrell
SIRBİSTAN ÜZERİNDE
BEYAZ KARTALLAR

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
SEDEN HATAY

CAN YAYINLARI

**LAWRENCE DURRELL'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI**

KARA DEFTER / roman

AVİGNON BEŞLİSİ:

MONSIEUR ya da KARANLIKLAR PRENSİ / roman

LIVIA ya da DİRİ DİRİ GÖMÜLMEK / roman

CONSTANCE ya da YALNIZLIKLAR / roman

SEBASTIAN ya da GÜÇLÜ TUTKULAR / roman

QUINX ya da KUSURSUZLUK PEŞİNDE / roman

İSKENDERİYE DÖRTLÜSÜ:

JUSTINE / roman

BALTHAZAR / roman

MOUNTOLIVE / roman

CLEA / roman

Lawrence Durrell, 1912 yılında Hindistan'da doğdu. Genç yaşta İngiltere'ye gelerek Dışişleri Bakanlığı'nda ve Kıbrıs'ta görev yaptı. Hindistan'da Hint ve Tibet kültürünü, dinlerini ve mistik atmosferlerini yakından tanıdı. Kıbrıs'taki görevi ise, ona başta Mısır olmak üzere Akdeniz ülkelerinin uzun geçmişi, inanışları, gizemle gerçeğin birbirine örüldüğü yaşam biçimleriyle tanışma fırsatını verdi. Bu bilgi ve birikimler, Eski Çağ'ın belli başlı kültür merkezi İskenderiye ve Akdeniz'in öteki ucunda, Ortaçağ Avrupa'sını karanlığa boğan kilise egemenliğinin başkenti Avignon ortamında yüzyılımızın en çarpıcı romanlarını hayata geçirdi: *İskenderiye Dörtlüsü* ve *Avignon Beşlisi*.

Seden Hatay, Bornova Anadolu Lisesi'nde ve Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrenimini tamamladıktan sonra *Yeni Asır*, *Sabah* ve *Cumhuriyet* gazetelerinde çalıştı. 1960 yılında İzmir'de doğan Hatay, basın ve halkla ilişkiler alanında kamu ve özel sektörde çeşitli kademelerde görev aldı; gazete, dergi ve yayınlar için çeviriler yaptı. Halen halkla ilişkiler alanındaki çalışmalarını ve çevirmenlik uğraşını sürdürüyor.

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

Dil Yeteneği.....9

İkinci Bölüm

Perukçu Boris21

Üçüncü Bölüm

Diğer Hazırlıklar27

Dördüncü Bölüm

Yolculuk Başlıyor33

Beşinci Bölüm

Büyükelçinin Kaygısı.....43

Altıncı Bölüm

İşler Karışıyor.....55

Yedinci Bölüm

Resim Galerisi65

Sekizinci Bölüm

Dağlara Yolculuk.....77

Dokuzuncu Bölüm

Yalnız Balıkçı87

Onuncu Bölüm

Karanlıkta Ayak Sesleri.....103

On Birinci Bölüm

Randevu.....111

On İkinci Bölüm

Janko Taşı'nda135

On Üçüncü Bölüm

Kara Peter Kuşkulaniyor143

On Dördüncü Bölüm

Pusu163

On Beşinci Bölüm

Olmak ya da Olmamak177

On Altıncı Bölüm

İşleri Yoluna Koymak187

On Yedinci Bölüm

Londra'ya Dönüş195

BİRİNCİ BÖLÜM

Dil Yeteneği

Methuen Londra'da bulunduğu zamanların çoğunu kulübünde geçirmesine rağmen, barda ya da dumanlı sigara salonlarında nadiren görülürdü. Haziran ayının bu öğleden sonrasında bir istisna olarak, kapıcı kulübesinin yanından geçen mermer merdivenlerden çıkarak özel lobiye açılan kapıyı ittiğine kendisi de şaşırdı. Kendi kendine eğlenceli bir refakatçi aradığını söyledi, “Ve kim olduğu da önemli değil,” diye fısıldayarak ekledi. Malaya ormanlarında geçirdiği dört ayın sonunda kendi lisanını duymaya can atan Methuen, odanın bir köşesinde eski dostu dünyanın en can sıkıcı insanı Archdale'in bakışlarını yakaladığına memnun –evet, memnun– oldu. “Çok uzun zamandır uzaklardaydın,” dedi Archdale altın çerçeveleli monoklünün arkasından gizemle bakarak ve Methuen'i o tanıdık sıcak karşılamaıyla selamladı. “Kamp ateşine hoş geldin, eski dostum.”

Kamp ateşi aslında biraz daha zayıf yanıyordu ve bu, Archdale'in karşısındaki koltuğa gömülmeden önce bir yandan da garsona sipariş veren Methuen'in dikkatini çekti. Bir süre havadan sudan sohbet ettiler. Archdale, Methuen'in refakatinden duyduğu minnettarlık duygusunun karşılığını vermek için uzun hikâyelerinden birini anlatarak elinden geleni yapıyordu ki, Methuen birdenbire izlendiğini hissetti ve Dombey'in girişteki aynaya yansıyan görüntüsünü

yakalamak için tam zamanında döndü. “Aman Tanrım,” dedi, “umarım Dombey beni aramıyordur.” Archdale, “Onun peşinde olduğu ben değilim,” diye kıkırdadı.

Methuen, içkisinden büyük bir yudum aldı ve adeta açıklama yapar gibi, “Onun yanından az önce ayrıldım. Raporumu verdim ve şu Uzakdoğu gösterisinden sonra süresiz izin aldım,” dedi.

Omzunun üzerinden sinirli sinirli tekrar baktı ve karıncaiyen profili, yıpranmış eski Eton kravatu ve oldukça yaşlanmış görüntüsüyle şefi Dombey’in içeri girmesi için kapıların açıldığını gördü. Dombey, kapının içinde durdu ve uzun burnunu Methuen’in bulunduğu yöne çevirdi. Methuen üzüntüyle “Beni arıyor,” diye söylendi, yine de emin olmak için ellerini soru sorar gibi sallayarak parmağıyla kendisini işaret etti. Dombey gülümseyerek yavaşça başıyla onayladı ve ayaklarını sürüyerek odanın uzak köşesine yürüdü, adeta büyük bir kuş gibi bir sandalyeye oturdu ve elindeki dosyayı kapatan bir adam edasıyla kocaman ellerini önündeki maun masanın üzerinde kavuşturdu. Yarı kapalı gözleri onun sürekli uyukladığı izlenimini veriyor, yüzünde ise masum, baykuşvari bir gülümseme etkisi yaratıyordu. Methuen içkisinden bir yudum alırken “Kahretsin,” diye hırsla söylendi. “En iyisi gidip ne istediğini öğreneyim.” Archdale bir kez daha budalaca kıkırdadı ve “Siz Tuhafiyeci Dükkânı’ndaki¹ çocukların nasıl bir hayatı var böyle? Tanrı’ya şükür ben hiç bu tür kılık değiştirme işleriyle ilgilenmedim. Basit bir topçuyum. Bana çok daha uygun,” dedi.

Topçu olmak o anda hemen herkes kadar Methuen’e de uygun olurdu; Malaya onun gerçekten midelerini bulandırmıştı ve İrlanda’da bildiği bir nehirde iki haftalığına balık tutmaya gitmek için can atıyordu. Dombey bu planları bir gölge gibi tehdit ediyordu. “Hangi şeytana uydun da,” dedi Archdale huysuzlukla, (o öğleden sonrasını onunla geçirmeye kararlı görünen tek kişiyi de kaybetmek istemiyor olmanın verdiği hoşnutsuzlukla) “hangi şeytana uydun da, Dombey’in bu kahrolası derin sessizlik işine *girdin*, ha?” Methuen, “Benim durumumda bunun nedeni dil yeteneği,”

¹ Gizli Servis için kullanılan şifreli ad (Y.N.)

diye pişmanlık dolu bir sesle cevap verdi. Archdale, “Ha, anladım,” dedi. Methuen ayağa kalktı, içkisini bitirdi ve “Pek çok dili konuşabildiğimi fark ettiler,” diye sözünü tamamladı. Archdale, “Parley vou francay?¹ Allaha şükür ben başka dil bilmiyorum,” diyerek koltuğuna daha bir iyi yerleşti. Methuen öksürdü, kendini toparladı. “Evet, dostum,” dedi içten bir pişmanlıkla, “hoşçakal.” Archdale yüzünü üzüntüyle buruşturdu, gözündeki monoklü düştü. Umutla, “Belki önemli bir şey değildir,” dedi, “daha sonra gel de hikâyemi bitireyim. Seni güldüreceğim.” “Teşekkürler, eğer gelebilirim.” Methuen mayın tarlası üzerinde yürüyen biri gibi Dombey’in masasına doğru yavaşça ilerledi. “Ah, ben de seni arıyordum,” dedi Dombey, uykulu sesiy-le.

Methuen iğneleyici bir tonda “Ofisinden az önce ayrıldım, hatırlıyorsun değil mi?” diye sordu. Dombey dikkatlice başını salladı ve “O zaman konuşmaya hazır değildim,” dedi. “Gerçekten özür dilerim.” Methuen bir sigara yaktı, “Şu anda izinliyim, söylediklerini hatırlıyor musun?” Dombey, bir sihirbazın bir kediyi sıvazlaması gibi havaya doğru sakinleştirici bir hareket yaptı ve “Evet,” dedi, “elbette izinlisin.” Sonra bir süre sessiz kalıp kendi ellerini inceledi.

Dombey’in iş konularıyla ilgili kişisel yaklaşımında Doğululara özgü bir tarz vardı, asıl meseleye gelmeden önce zihnini uzun süre meşgul ederek konunun etrafında dolanı-yordu. Konuşmaya başladığında asıl söylemek istediğinin en uzak noktasından lafa girer ve “Sadece gidip şöyle bir bakmanı istiyorum,” kalıbının içine gizlenmiş asıl can alıcı noktaya gelirdi. Bunu bir Paşa’nın alacaklısını sakinleştiren yumuşak ifadesiyle söylerdi. Mesela, lafa “Baffin Land’in ortalama yaz sıcaklığı hakkında bir fikrin var mı?” veya “Roma’dan Cenevre’ye bisikletle ne kadar zamanda gidi-lir?” gibi sorularla başlardı.

Bu kez, uzun bir süre sessiz, düşünceli ve ciddi bir şekilde Methuen’e baktı ve “Birisini Belgrad’dan Selanik’e yürümeye kalksa bu ne kadar sürer?” dedi.

Methuen bu yaklaşıma alışkındı. Dombey’in birim için-

¹ “Fransızca biliyor musunuz?” (Ç.N.)

deki yüksek mevkii az sayıdaki üst düzey memur tarafından ÖOq –Özel Operasyonlar Q Şubesi- olarak bilinse de, Dombey’inki gibi çok çabuk bir mevkiye ulaşmak onu destekleyecek bir beyniniz yoksa mümkün değildir. Yavaş ve çetrefilli yaklaşımı, kalın kafalı olduğundan değil, İngiliz politikalarının ve hedeflerinin istikrarını sıkıntıya sokan ve her bir parçası entrikalar, çılgınlıklar ve insan hatalarından oluşmuş, tehlike ve korkulardan meydana gelmiş çok ayrıntılı ve girift bulmacaları bir araya toplamayı yaşam tarzı haline getirmesindendi.

“Belgrad’dan Selanik’e mi?” dedi Methuen. “Nasıl yürüdüğüne bağlı. Ben şahsen yürümem ve eğer benim için planladığın buysa...” Dombey, homurdandı ve “Bekle,” dedi, “sevgili dostum, bana acele ettirme, bir dakika bekle.”

“Ben senin numaralarını biliyorum,” dedi Methuen sertçe, “genellikle çok da umursamıyorum. Ama gerçekten Dombey, bu son iş çok yorucuydu. Mutlaka tatile ihtiyacım var.”

“Sana söz veriyorum,” dedi Dombey ciddiyetle. “Bütün istediğim senin tavsiyelerin. *Senden bir şey istenmeyecek.* Kuşkusuz, gitmeni isterdim, bunu saklayacak değilim. Fakat şu anda istediğim tek şey tavsiyelerin, anlıyor musun? Belki de bu gezi sana cazip gelir. Bunu şimdiden ikimiz de bilemeyiz, öyle değil mi?” İçini çekerek koltuğuna iyice gömüldü.

“Danny ve Profesör’e ne dersin?”

“Hayır,” dedi Dombey kararlı bir biçimde başını sallayarak. “Sizi beraber göndermek eğlenceli olabilirdi, ama orası sizin üç kişilik sirkiniz için uygun bir yer değil. Bu yalnız yapılacak bir iş, görebildiğim kadarıyla da çok zor bir iş. Bunu kendi *işin* saymanı istemem, başka birini atayacağım. Ama senin tavsiyelerin çok değerli olacaktır.”

Hayat, diye düşündü Methuen kendi kendine, ÖOq da çok sıkıcı olmaya başladı. Henüz döndüğü Malaya görevi hariç, son üç görevi, az önce adlarını verdiği iki arkadaşının sayesinde hareketlenmişti. İş maceraya geldiğinde üç, kesinlikle birden daha iyiydi ve çeşitli tuhafıkları olan bu üç adam Balkanlar’ın çeşitli bölgelerinde bir sürü heyecanlı

tecrübeyi paylaşmışlardı. Ama bu yalnız yapılacak bir işti. Tamam, yalnız işlerin de birileri tarafından yapılması gerekiyordu. Hissettiği kızgınlığın arkasında, (bunun nedeni Dombey'in kendisine kanca attığını gayet net şekilde görebilmesiydi) merakının da heyecan verici biçimde yavaşça uyandığını hissediyordu. Her ne olursa olsun, neyi reddettiğini bilmek istiyordu. En sonunda “Nedir bütün bunlar?” diye sordu ve Dombey oltasına balık vuran balıkçı gibi aniden oturduğu yerde dikleşti. Bir sigara yaktı ve uzun kollarını uzatarak gerindi. Methuen oturduğu yerden ağırbaşlı bir şekilde ona baktı ve “Bana kısa bir özet ver,” dedi, “ve sonra da ben tiyatroya gitmek üzere sıvışayım.”

Dombey, kibriti üfleyerek söndürdü ve burnundan uzun bir duman çıkararak ayağa kalktı. “Önümde bir harita olmazsa yeterince açık anlatamam,” dedi, “vaktin var mı?” Methuen'in bakışlarından kızgınlığının giderek arttığını anlamış olmalıydı, kolunu yakaladı ve “Hadi beraber Tuhafigeci Dükkânı'na gidelim, orada her şeyi ayarladım.” Methuen ayağa kalktı ve içini çekerek, “Bir şartla,” dedi. “Önümüzdeki cumadan önce hiçbir yere gitmiyorum.” Dombey iki kolunu havada sallayarak büyük bir yumuşak başlılıkla bunu onayladı ve neredeyse hüzünlü bir sesle “Elbette, elbette,” dedi.

İki adam yavaşça Londra'nın kurşuni alacakaranlığında birbirlerine zincirli tutsaklar gibi kol kola yürüdüler, ağaçlıklı yolu geçip ilgisiz konulardan konuşarak Charing Cross Caddesi tarafına doğru ilerlediler; Seven Dials'ın gölgesinde Özel Operasyonlar Birimi'nin var olduğu ve yaşadığı isimsiz meydana ulaştıklarında karanlık çöküyordu. Görevli nöbetçi oturmuş, yeşil sümenli masanın üzerinde mektupları sınıflandırıyor. Karanlık artık iyice bastırmıştı, duman mavisi geceye bakan Methuen'in gözü, karanlıkta on iki antik gemi aslanı gibi duran, binanın çatısını süsleyen hurdaya dönmüş meleklerle takıldı. Bir zamanlar Victoria dönemi sigorta şirketini barındıran binanın, heybetli ama şimdi kirlenmiş kornişlerini süsleyen oymaları 1890'ların sanatsal kriterlerinin etkili ve güzel kalıntılarıydı.

Soğuk koridorlar, yavaş hareket eden asansörlerle dolu garip, nitelsiz, kışlaya benzeyen bir binaydı.

Görevli “Tamam efendim,” diyerek, ahşap bariyeri kenara çekti ve onları, kasadan el yordamıyla Dombey’in ofisinin etiketlenmiş anahtarlarını buluncaya kadar bekledikleri loş koridora aldı. Asansör, her zamanki gibi bozuktu. İlerledikçe ışıkların yandığı uzun bir koridor boyunca yürüdüler ve oradan sessizce iki kat çıkarak Dombey’in ofisine ulaştılar. Telsiz bölümünün bulunduğu aşağılardaki karanlık derinliklerden, bir alıcının belli belirsiz tıkırtısı, bir davulun üzerinde dolaşan parmakların çıkardığı seslere benzer, karanlıkta tekdüze tekrarlanan vuruşlar gibi duyuluyordu. Yarı kapalı bir kapının ardından sızan floresan ışığı mordan yeşile döndü ve sonra söndü. Dombey el yordamıyla kapıyı buldu ve büyük bir gürültüyle açtı.

Birlikte odanın karanlıkla kaplanmış sıcaklığına ilerlediler ve Şef’ine masa lambasının düğmesini bulması için zaman veren Methuen, onun peşinden gitmeyi bırakıp durdu ve bekledi. Pek çok maceranın başlangıç noktası olan bu odayı nasıl da iyi tanıyordu. Parlak yeşil masa lambasının da yandığında pekiştireceği gibi zihninde odayı bütün detaylarıyla şekillendiriverdi: kitaplıklar, küçük maun bar, harita kutuları yığını, kamp yatağı, diktafon, masanın arkasındaki rafta cephaneye gibi duran parafinli diktafon kâğıdı ruloları. Dombey, ışığın düğmesini açtı ve o an için en anlamlı kelimeyi söyledi: “Yugoslavya.” Methuen inledi ve koltuğa yerleşmeden önce sigarasını aradı. “Biliyorum,” dedi Dombey sakinleştirmeye çalışarak, “biliyorum.”

Ceketini çıkardı, her biri kalın selofanla kaplanmış ve pirinç halkalarla duvara iştirilmiş, böylece kitap sayfası çevirir gibi çevrilebilen kalın harita yığınının durduğu duvara doğru yürüdü. Dombey’in iri, beyaz parmakları Avusturya, Slovenya üzerinden geçip güneye doğru yolunu bularak Sırbistan’a ulaştı ve “Politik geçmişi biliyorsun Methuen,” dedi, “o nedenle Tito’nun Komünist diktatörlüğünü anlatmaya çalışmayacağım. Sen savaş bittiğinde Bari’deydin değil mi?” Methuen başıyla onayladı.

“O zamandan beri bölgeye gittin mi?”

“53’ten bu yana gitmedim.”

“Sırpçan nasıl?”

“Bir zamanlar çok iyiydi.” Birden, sanki bir ipnotizmacının elini izler gibi Dombey’in sağ elini izlemeye başladı. Beyninin gerilerinde bir yerde, sırtları köknar ağaçlarıyla dolu, güneye ve kuzeye doğru akan soğuk suların titreşimleriyle yankılanan, yüksek sıradağların bulanık görüntüleri belirmeye başladı. Dombey’in parmakları kararsızca Güney Sırbistan’daki dağlar üzerinde dolaşmaya başlamıştı. Sonunda eski bir Türk sancağı olan Yeni Pazar’daki bir kasabanın üzerinde durdu. Methuen gülümsedi ve sanki doktor, ağrıyan bir noktasına basmış gibi oturduğu yerde aniden dikleşti. “Buralarda,” dedi, Dombey ve Methuen o bölgenin hafızasında adeta hastalıklı bir anı gibi zonkladığını hissetti.

“Yirmi yıl önce, belki de çok daha önce,” dedi yüksek sesle, “iki yıl üst üste bütün o alanda avlanmıştım.”

“Buralarda, bu dağlarda bir şeyler oluyor,” dedi Dombey, etkileyici bir şekilde sustu ve bir sigara yaktı.

“İşin özeti nedir?”

“Özetleyecek kadar net bir şey yok ortada.”

“Ben nerede devreye giriyorum?”

“Henüz bilmiyorum.”

Pencerenin dışında Londra trafiğinin uğultusu, Methuen’e alabalık akınlarının oluşturduğu küçük dalgacıkların sesini çağırıştırıyordu. Sabırla “Anlat,” dedi ve Dombey anlatmaya başladı.

“Kralcıların gece gündüz didinerek Tito’ya karşı bir devrim başlatmaya çalıştıklarını biliyoruz. Karargâhları Paris’te ve Yugoslavya’ya insanların sızması operasyonlarını yönetiyorlar. Buraya kadar anlaşılabilir. Ama son zamanlarda, Methuen, oldukça ağır silahlar taşıyan küçük gruplar göndermeye başladılar. Kuşkusuz, bunların Tito’nun OZNA örgütü karşısında fazla şansları yoktu ve tavşanlar gibi avlandılar. Son birkaç ay içinde, hepsi Tito basınında yer alan ve hepsi de bu dağlarda dolaştığı iddia edilen oldukça iyi donanımlı silahlı gruplarla ilgili bir düzine casus mah-

kemesi yapıldı.”

“Fransa’dan satın alınan savaştan artan malzemeler.”

“Evet.”

“Ama bu Balkanlar’da çok normal.”

“Yine de, *neden hep bu bölge?* Bu dağ zincirini kapatmak çok kolay. Eğer sen ya da ben Tito’yu rahatsız etmek istersek ajan gönderilebilecek yüzlerce benzer yer var. Neden özellikle bu bölgede bu kadar çok adam ve bu kadar çok malzeme kaybetmeyi göze alıyorlar? Bunu bilmiyoruz.”

“Bölgedeki adamlar ne düşünüyor?”

“Onlar da tamamen karanlıktalar. Belgrad ve Zagreb’in 20 kilometre dışındaki alanlarda yabancı elçiliklerin hareketleri sınırlandırıldı. Herkes gece gündüz takip ediliyor. Bir yabancı için bu bölgeye seyahat etmek ve neler olup bittiğini görmek hemen hemen imkânsız.”

“Belki de demiryolunu havaya uçurmak istiyorlar.”

“Bunu yapmaları için ne gibi bir sebep olabilir?”

“Görebildiğim kadarıyla yok.”

Dombey, masasındaki kutudan bir tutam bayraklı raptiye aldı ve haritanın çeşitli noktalarına saplamaya başladı. Sonunda geriye çekilip başını bir yana eğerken, “Aynı bölgede 7 farklı nokta,” dedi. “Şimdi, bir şey daha var. Kuşkusuz bu bölgede yoğun bir polis hareketi oldu, ama büyük bir *askerî harekât* olmadı, görünen o ki Komünistler bu saldırıları, rejimlerinin istikrarına ciddi bir tehdit olarak görmüyorlar. Bununla beraber, onlar da bizim kadar şaşırmış durumdalar.”

“Bunu nereden biliyoruz?”

“OZNA için çalışmış olan iki mülteci kısa süre önce Trieste’ye geldiler.”

“Merak edip bu bölgeye gitmemi ve Kral Peter’in ajanları gibi duvara toslamamı mı öneriyorsun?” diye sordu Methuen.

“Hayır,” dedi Dombey, “sadece senin tavsiyelerini istiyorum.”

“Belgrad’a ulaşabilir miyim? Orada, bütün bu olup bitenleri açıklayabilecek bazı dedikodular dolaşıyor olabilir.”

“Gitmek ister misin?”

“Eğer o dağların akıntılarında balık tutma şansım olsaydı, çok isterdim,” dedi Methuen samimiyetle, “ama Belgrad’da oturup büyükelçilikte pinekleme..”

“Ah evet, büyükelçilik...” dedi Dombey üzgün bir ses tonuyla. Genel olarak iki birimin işleri birbiriyle pek uyuşmadığından, ÖOq, operasyonlarını yurtdışındaki Dışişleri Bakanlığı birimlerinden bağımsız olarak yürütürdü. “Bu bir istisna,” dedi Dombey kederle. “Bu nedenle çok üzgünüm, Sir John da öyle. Telgraflarını görmelisin. Senin işi üstlenmene ölümüne karşı ve açıkçası ben de bağımsız olmayı tercih ederim. Sen oraya bir işadamı olarak gidebilirsin, ama vizelerin alınması neredeyse yıllar sürüyor. Ben bu işin hemen başlatılması konusunda endişeliyim. Özellikle de herkesi kaygılandıran şu son kazadan beri.” Sustu.

“Ha!” dedi Methuen. “*Sonunda* asıl meseleye geliyoruz. Gerçekte ne oldu?”

“Peter Anson öldü.”

“Ya,” dedi Methuen ciddiyetle.

“Sen onunla hiç karşılaşmadın. Belgrad’da askerî atışe idi ve usta bir amatör balıkçıydı. Hafta sonlarını o dağlarda geçirmenin bir yolunu buldu ve geçen hafta sonu çıktığı geziden geri dönmedi. Dün OZNA, büyükelçiliğe cesedinin Yeni Pazar yakınlarındaki dağlarda bulunduğunu bildirdi. Başından vurulmuş. Şu gezici Kralcı gruplardan biri tarafından.”

“Böyle bir bölgeye alabalık oltasıyla gitme gafletinde bulunması ne kadar aptalca,” diye kızgınlıkla söylendi Methuen. “Sanırım oraya kadar arabasıyla gitti, yol boyunca da takip edildi.”

“Hayır, bundan daha akıllıydı. Her hafta Üsküp’teki konsolosluga diplomatik postayı almak için bir arabanın gitmesine izin veriliyor. Yol bu bölgeden geçiyor ve vadide OZNA arabasının epey geride kaldığı uygun bir yer var. Peter kendisini arabadan atıyor, pazar gününü dağlarda balık tutarak geçiriyor ve pazartesi günü şafak vakti arabayı geri dönüş yolunda yakalıyordu. Sadece bu kez geri gelmedi.”

Uzun bir sessizlik oldu. Dombey tekrar masasının başına geçerek oturdu ve yeşil kurutma kâğıdının üzerine kalemle çizmeye başladı. “Ortada neden bir özet bilgi olmadığını görüyorsun,” dedi yavaşça. “Bütün bunlar senin dikkatini çekmeye değer olmayabilir. Peter mutlaka neyin peşinde olduklarını anlayabilmek için o Kralcı gruplardan biriyle temas kurmaya çalışıyordu. Sanırım Komünistler doğruyu söylüyorlar. Onlarla temasa geçmiş olabilir ama sadece onlar tarafından vurulmak için. Görüyorsun, Kralcılar en az Komünistler kadar bizden nefret ediyorlar. Tito’yu iktidara bizim getirdiğimizi ve Mihailoviç’in ölümünden bizim sorumlu olduğumuzu düşünüyorlar.”

“Biliyorum,” dedi Methuen sıkıntıyla.

“Belgrad’a kadar gidecek misin? Dağlara *değil*, lütfen. Orada bir-iki hafta geçir ve neler bulabileceğine bir bak. Hiçbir şey bulamasan da üzülmem, bütün bölge bir karanlığın içinde.”

“Nasıl gideceğim?”

“Savunma Bakanlığı oraya sivil bir muhasebeci yolluyor. Vize konusu halledildi. Eğer istersen Bay Judson olarak oraya gidebilir ve bir süre kalabilirsin.”

“Tamam,” dedi Methuen, herhangi bir heves belirtisi göstermeden. “Bu kimsenin teşekkür etmeyeceği bir iş. Kızıklar ve siyahların nefret ettiği, elçiliğin güvenmediği...”

“Hepsinden önemlisi, ölümle oyun oynamak yok,” dedi Dombey, burnunu karıştırarak, “işini şansa bırakma.”

“Büyükelçi ne düşünüyor?”

“Öfkeden kan beynine sıçramış durumda. Ama Dışişleri Bakanı bu kez bizden yana, bu nedenle seni durduramayacak.”

“Ne zaman başlıyorum?”

“Ne zaman başlayabilirsin?”

“Bir hafta istiyorum. Boris’ten bölgeyle ilgili bilgi alırım, eğer senin için de uygunsa.”

“Artık dosyaları kimse okumuyor,” diye hüzünlendi Dombey, “herkes Boris’e gidip soruyor.”

“Gerçekten senin ekibinde olmalıydı.”

LAWRENCE DURRELL

SIRBİSTAN ÜZERİNDE BEYAZ KARTALLAR

ROMAN

1950'lerin Soğuk Savaş döneminde bir İngiliz gizli ajanı Yugoslavya'da öldürülür. Ajanı kimlerin için öldürdüğünü ortaya çıkarması için Londra'dan Belgrad'a bir başka gizli ajan gönderilir. Ajan Methuen, Sırbistan dağlarındaki serüven dolu yolculuğunda, kendini kralcı gerillaların Avrupa tarihini değiştirebilecek bir kalkışımının ortasında bulur. *Sırbistan Üzerinde Beyaz Kartallar*, İkinci Dünya Savaşı sonrası İngiliz edebiyatının en özgün yazarlarından **Lawrence Durrell**'in imzasını taşıyan soluk kesici bir casusluk romanı. *İskenderiye Dörtlüsü* ve *Avignon Beşlisi* gibi başyapıtların yazarı, bu kez, bildik casusluk romanlarından çok farklı, ama yine de sürükleyiciliğinden bir şey yitirmeyen bir öykü sunuyor. Durrell'in özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarında İngiliz elçiliklerinde görev yaptığı dönemde edindiği deneyimler, bu çizgideki casusluk romanına ayrıntılara inen gerçekçi bir boyut kazandırıyor.

ISBN 978-975-07-0751-3

9 789750 707513
<http://www.canyayinlari.com>